

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/875/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114202906
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114202906.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, IČO: 47 233 516, za ktorú koná JUDr. Andrea Cviková, konateľka a advokátka, proti odporkyni E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom v L. L., V. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie č. 7, IČO: 42 362 962, právne zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dobrovičova č. 13, v konaní o zaplatenie 97,48 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10C/44/2014-51 zo dňa 08.09.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 49,98 € na účet jeho právneho zástupcu v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia p o t v r d z u j e.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 97,48 € s príslušenstvom, ako nedôvodný zamietol (prvý výrok); o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) tak, že v plnom rozsahu úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov konania neuplatnila, ani jej v súvislosti konaním žiadne trovy nevznikli (druhý výrok); navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy právneho zastúpenia vo výške 49,98 € na účet jeho právneho zástupcu v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (tretí výrok). Výrok o trovách konania medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom na strane odporkyne odôvodnil okresný súd tým, že náhrada trov konania patrí aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý zdieľa procesný úspech účastníka na strane ktorého vystupuje. Preto mu okresný súd priznal uplatnenú náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia vo výške 49,98 € za dva úkony právnej služby vo výške 16,60 € (prevzatie a príprava právneho zastúpenia a vyjadrenie vo veci samej) spolu s dvomi režijnými paušálmi vo výške 8,39 €.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie. V konaní podľa neho došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď bola účastníkovi konania postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), a súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení

s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na nesprávnom vyhodnotení účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Navrhovateľ nenapáda otázku samotného právneho zastúpenia ako takého, ale len účelnosť nákladov na toto zastúpenie a nepreskúmateľnosť aplikácie zákonného ustanovenia, na základe ktorého súd rozhodol o povinnosti k náhrade trov konania. Súd nezákonne priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov aj preto, že tento subjekt ani nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka, pretože nepredložil súhlas odporkyne s účasťou v konaní. Ustanovenie § 93 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 síce výslovne neupravovalo požiadavku na súhlas s účasťou vedľajšieho účastníka, Najvyšší súd Slovenskej republiky však v rozhodnutí R 62/2014 skonštatoval, že: „... V oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p., je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať ...“. S účinnosťou od 01.01.2015 bola na základe zákona č. 353/2014 Z.z. do textu O.s.p. prevzatá podmienka, ktorú právna prax už predtým formulovala. Zákonodarcu výslovne stanovil požiadavku preukázania súhlasu už spolu s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Absencia súhlasu znamená, že súhlas s účasťou neexistuje, pričom nie je podstatný dôvod, pre ktorý sa tak stalo. Keďže účasť vedľajšieho účastníka v konaní nie je zákonnou, potom ani priznanie náhrady trov zastúpenia nemôže mať oporu v zákone. Vzhľadom na nezákonnosť a nedôvodnosť rozhodnutia o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka navrhol napadnutý výrok rozsudku zmeniť a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať.

Vedľajší účastník na strane odporkyne sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporkyne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 20.10.2013 voči odporkyne domáhal zaplata sumy 97,48 € s príslušenstvom titulom neuhradených splátok úveru poskytnutého na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200018034 uzavretej dňa 11.02.2009. Dňa 23.09.2014 bolo okresnému súdu doručené písomné podanie vedľajšieho účastníka, ktorým oznámil svoj vstup do konania na strane odporkyne. O vstupe vedľajšieho účastníka na strane odporkyne do konania okresný súd upovedomil navrhovateľa aj odporkyňu v žiadosti zo dňa 25.09.2014 doručenej obidvom účastníkmi dňa 31.10.2014, ktorou ich vyzval na vyslovenie prípadných námietok proti vstupu tohto subjektu do konania. O návrhu navrhovateľa na vyslovenie neprípustnosti vstupu občianskeho združenia - Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, ako vedľajšieho účastníka, rozhodol okresný súd uznesením č.k. 10C/44/2014-40 zo dňa 17.03.2015 tak, že námietku navrhovateľa proti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne zamietol. Vo vyjadrení zo dňa 30.03.2015 vedľajší účastník poukázal najmä na spotrebiteľský charakter vzťahu založeného zmluvou o revolvingovom úvere; upozornil na neprijateľnosť viacerých zmluvných dojednaní, pričom zdôraznil, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je potrebné považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov; vzniesol námietku premlčania a žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť; uplatnil si náhradu trov konania spolu vo výške 49,98 € za dva úkony právnych služieb po 16,60 € (prevzatie a príprava zastúpenia; vyjadrenie vo veci samej) a dva režijné paušály po 8,39 €. Následne okresný súd vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom o zamietnutí návrhu a o trovách konania.

V prejednávanej veci je zřejmé, že predmetom konania bol nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázky, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Pre účely posudzovanej veci je potrebné uviesť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný (zo znenia ustanovenia § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 nevyplývala zákonná podmienka výslovného súhlasu účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania); prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013); vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba, založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že od účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku, vykonanej zákonom č. 353/2014 Z.z., účinným od 01.01.2015, je v ustanovení § 93 ods. 3 O.s.p. za prvú vetu vložená nová druhá veta („Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada“); predmetný zákon v tejto súvislosti nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z.z. v plnom rozsahu aplikuje aj na všetky neskončené súdne konania; súčasne podľa zásady zákazu priamej retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované a nie je možné spätne vyžadovať splnenie podmienok, zavedených novou právnou úpravou, ktoré právnou úpravou účinná do 31.12.2014 nevyžadovala.

Z § 93 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky č. 10a k ustanoveniu § 93 ods. 2 O.s.p.) považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže § 93 ods. 2 O.s.p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O.s.p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O.s.p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v § 93 ods. 2 O.s.p. Z § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p. možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Okresný súd návrh zamietol; právo na náhradu trov konania vzniklo podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. plne úspešnej odporkyne, toto právo vzniklo teda aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil si náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Zohľadňujúc skutočnosť, že návrh

navrhovateľa bol v konečnom dôsledku zamietnutý aj na základe námietok proti nároku navrhovateľa, vznesených vedľajším účastníkom v jeho právne kvalifikovanom vyjadrení zo dňa 30.03.2015, považoval odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, náklady vedľajšieho účastníka na strane odporkyne vynaložené na právnu pomoc za vynaložené účelne.

V prejednávanej veci vzniklo vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 16,60 € spolu s režijným paušálom v sume 8,39 € a 2. vyjadrenie vo veci samej zo dňa 30.03.2015 vo výške 16,60 € spolu s režijným paušálom v sume 8,39 €, t.j. trovy konania vedľajšieho účastníka v celkovej výške 49,98 €, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Na základe uvedeného považoval odvolací súd rozhodnutie okresného súdu za vecne správne, a preto ho v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vedľajší účastník na strane odporkyne bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a vzniklo mu voči neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania. Keďže však vedľajší účastník neurobil žiadny návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania a ani mu žiadne trovy konania zo spisu nevyplyvajú, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľovi nepriznal. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.